

Список використаних джерел

1. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 07.07.2010 р. № 2453-VI // Віомості Верховної Ради України. 2010. № 41 42, № 43, № 44- 45. – Ст.529.
2. Про забезпечення права на справедливий сул: Закон України від 12.02.2015 р. № 192-VIII // Офіційний вісник України. – 2015. – № 17. – Ст.447.
3. Міжпародпі стапдарти у сфері судочинства. – К. : Істипа, 2010. – 488 с.

КІСЛІЦИНА І. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри організації судових та правоохоронних органів

РОЛЬ ПРОКУРОРА ПРИ УКЛАДАННІ УГОД ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ В ДОСУДОВОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Основним завданням кримінального судочинства є швидке і повне розкриття кримінальних правопорушень і викриття винних. Цьому сприяє наявність в нашому законодавстві такого процесуального інституту, як угоди про визнання винуватості.

Угода про визнання винуватості — це угода між прокурором та підозрюваним (обвинуваченим), в якій названі сторони узгоджують умови відповідальності підозрюваного або обвинуваченого в залежності від його дій після початку кримінального провадження або після вручення письмового повідомлення про підозру щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення [1, с. 327].

Угода про визнання винуватості може бути укладена за ініціативою прокурора або підозрюваного чи обвинуваченого. Проте найчастіше саме прокурор ініціює процес укладання даної угоди, обов'язково враховуючи усі обставини, за наявності яких може бути укладена дана угода.

Угода про визнання винуватості може бути укладена на будь-якій стадії кримінального провадження з часу появи у ньому підозрюваного і до моменту виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку. На нашу думку, більш доцільним є ініціювання прокурором та укладання угоди про визнання винуватості саме в досудовому кримінальному провадженні. Адже в такому випадку дана угода має багато більше переваг і виконує основні функції, покладені на цей інститут.

Розвиваючи позиції науковців щодо процедури укладення угоди про визнання винуватості на всіх етапах кримінального провадження [2, с. 46], процедуру укладання угоди про визнання винуватості на стадії досудового розслідування можна поділити на певні взаємопов'язані етапи:

1) вирішення питання про доцільність і можливість укладення угоди про визнання винуватості в даному кримінальному провадженні;

2) врахування прокурором усіх зазначених у статті 470 КПК обставин, серед яких ступінь та характер сприяння підозрюваного чи обвинуваченого у проведенні кримінального провадження щодо нього або інших осіб; характер і тяжкість обвинувачення (підозри); наявність суспільного інтересу в забезпеченні швидшого досудового розслідування і судового провадження, викритті більшої кількості кримінальних правопорушень; наявність суспільного інтересу в запобіганні, виявленні чи припиненні більшої кількості кримінальних правопорушень або інших більш тяжких кримінальних правопорушень;

3) ініціювання укладення угоди про визнання винуватості — ініціатором може бути як прокурор, так і підозрюваний чи обвинувачений;

4) узгодження позицій сторін (прокурора і підозрюваного, обвинуваченого) щодо виписи особи, кількості епізодів злочинної діяльності підозрюваного, обвинуваченого, міри покарання тощо;

5) складення проекту угоди та ознайомлення підозрюваного (обвинуваченого) з текстом проекту угоди;

6) уточнення умов угоди про визнання винуватості і виправлення відповідних положень у тексті угоди;

7) роз'яснення прокурором підозрюваному (обвинуваченому) наслідків укладання і затвердження угоди а також настання несприятливих наслідків у випадку невиконання угоди про визнання винуватості;

8) підписання сторонами угоди про визнання винуватості;

9) вирішення прокурором питання щодо необхідності відкладення направлення до суду обвинувального акту з підписаною сторонами угодою до отримання висновку експерта або завершення проведення інших слідчих дій, необхідних для збирання та фіксації доказів, які можуть бути втрачені зі впливом часу, або які неможливо буде провести пізніше без істотної шкоди для їх результату у разі відмови суду в затвердженні угоди (відповідно до ст. 474 КПК);

10) надіслання до суду обвинувального акту з підписаною сторонами угодою про визнання винуватості;

Можна дійти висновку, що укладення угоди про визнання винуватості на стадії досудового розслідування має багато переваг для всіх учасників, які беруть участь у кримінальному провадженні.

Так, органи, що здійснюють досудове розслідування, позбавляються довгого і не завжди результативного розслідування всіх обставин кримінального провадження, тим самим відбувається економія часу і державних коштів. Основна перевага для прокурора — це зниження навантаження на прокуратуру з підтримання державного обвинувачення в суді, зменшення бюджетних витрат та економії процесуального часу. Суд позбавляється необхідності проведення процедури судового розгляду у загальному порядку і дослідження всіх доказів, залучення

свідків, експертів та інших осіб до судового розгляду. Підозрюваний, обвинувачений отримує зниження покарання або взагалі звільняється від його відбування, порівняно із тим покаранням, яке б він отримав під час судового розгляду без укладення угоди про визнання винуватості.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 1 / О. М. Бандурка, С. М. Блажівський, С. П. Бурдоль та ін.; за загред. В. Я. Тація, В. П. Пшопки, А. В. Портнова. – Х. : Право, 2012. – 664 с.
2. Малихіна С. М. Методичні рекомендації: Повноваження прокурора у кримінальному провадженні на підставі угоди / С. М. Малихіна, Смокович Ю. П., Гупуляк В. К., Кривов'яз Я. І., Н. В. Лісова. – К.: Генеральна прокуратура України; Національна академія прокуратури України, 2013. – 107 с.

КРУСЯН Р. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри організації судових та правоохоронних органів

ЦІННІСНИЙ ВИМІР СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Передумови, завдання та мета судової реформи діалектично пов'язані з уявленнями про соціальні, політичні, духовні ідеали (цінності), що існують у відповідному суспільстві на певному етапі його розвитку. При цьому визначним є те, що колізії між очікуваним результатом реформи та ціннісними сподіваннями суспільства, априорі, призводять до неефективності судового реформування. Звідси необхідним аспектом дослідження процесу судової реформи є його аналіз з точки зору аксіології. Крім того, слід враховувати і те, що судова влада в Україні поступово втрачає свою найбільшу соціальну цінність — довіру людей. Звідси, актуалізується питання щодо визначення ціннісного (аксіологічного) виміру судової реформи в Україні. Однією з цінностей, що має важливе значення при здійсненні правосуддя є конституційний принцип верховенства права.

Верховенства права є предметом дослідження не одного покоління учених. Втім, класичне значення має доктрина британського правознавця А. Дайсі. У відомій праці «Introduction to the Study of the Law of the Constitution» він виклав основні ознаки верховенства права, а саме: а) у суспільстві дотримується абсолютне верховенство або панування природного права, що виключає існування свавілля, виняткових повноважень або навіть широкої свободи розсуду держави; б) принцип